

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Ndc/13/2023
Identifikačné číslo spisu: 6123353947
Dátum vydania rozhodnutia: 06.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6123353947.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Náhradné vozidlo, s.r.o., Žilina, Tolstého 1201/20, IČO: 50 496 166, zastúpenej advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., Žilina, Tolstého 1201/20, IČO: 36 864 455, proti žalovanej obchodnej spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpenej advokátom JUDr. Baltazárom Mucskom, Bratislava, Vajnorská 55, o zaplatenie 369 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 13Cn/1/2023, o nesúhlase Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu je d ô v o d n ý.

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 13Cn/1/2023 je p r í s l u š n ý Okresný súd Žilina.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 13Cn/1/2023 podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti z dôvodu nesúhlasu s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica. Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že v danom prípade ide o obchodnoprávny spor v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka, pretože stranami sporu sú právnické osoby, obchodné spoločnosti zapísané v obchodnom registri a predmet sporu sa týka ich podnikateľskej činnosti. Poukázal na ust. § 22 písm. h) CSP, podľa ktorého je s účinnosťou od 01. júna 2023 na konania v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Žiline kauzálne príslušný Okresný súd Žilina.

2. Podľa § 36 ods. 1 a ods. 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

3. Podľa § 2 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“) na konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

4. Podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona č. 307/2016 Z. z. odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa ustanovenia § 40 a ustanovenia § 41 CSP zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

6. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

7. Preskúmaním predloženého spisového materiálu najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Liptovský Mikuláš a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa § 43 ods. 2 CSP prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu je dôvodný.

8. V danom prípade sa žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal voči žalovanej zaplata istiny vo výške 369 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 21. marca 2023 do zaplata v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., predstavujúcej rozdiel medzi nákladmi na nájom náhradného vozidla a poskytnutým poistným plnením zo strany žalovanej.

Náhrada škody, resp. poistné plnenie malo byť v celosti uhradené poškodenému (právnickej osobe EU-AUFTRAG, s.r.o., Bardejov) z povinného zmluvného poistenia škodcu (fyzickej osoby) poisteného u žalovanej. Poškodený odplatne postúpil svoju budúcu pohľadávku voči žalovanej titulom jeho nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov na nájom náhradného vozidla vo výške 1 015 eur na žalobcu (Náhradné vozidlo, s.r.o., Žilina) a to zmluvou o postúpení pohľadávky z 15. februára 2023. Žalovaná dňa 07. marca 2023 poskytla žalobcovi poistné plnenie vo výške 646 eur, ktoré podľa žalobcu nedôvodne krátila. Žalovaná sa tak dostala do omeškania s poskytnutím poistného plnenia žalobcovi ako postupníkovi v celosti, ktoré mu bola povinná poskytnúť najneskôr do 20. marca 2023 podľa ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

9. Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálny príslušný pre upomínacie konanie vo veci vydal dňa 24. júla 2023 platobný rozkaz sp. zn. 12Up/1166/2023, proti ktorému podala žalovaná odpor. Následne upomínací súd vyzval žalobcu, prostredníctvom jeho právneho zástupcu, aby sa v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy vyjadril k podanému odporu a v rovnakej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Na výzvu upomínacieho súdu žalobca reagoval podaním, v ktorom navrhol pokračovať v konaní na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, ako súde príslušnom podľa ust. § 19 písm. b) CSP.

10. Nakoľko podaný odpor spĺňal náležitosti potrebné pre jeho vecné prejednanie príslušným súdom podľa CSP v nadväznosti na ustanovenie § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, upomínací súd bol povinný postúpiť vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku.

11. Podľa 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

12. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

13. Podľa § 19 písm. b) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

14. Podľa § 22 písm. h) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

15. Upomínací súd postúpil vec na ďalšie konanie s poukazom na ust. § 19 písm. b) CSP Okresnému súdu Liptovský Mikuláš ako súdu osobitne miestne príslušnému v zmysle návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní. V súvislosti s postúpením veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš najvyšší súd upriamuje pozornosť na svoje skoršie rozhodnutie z 10. októbra 2023, sp. zn. 5Ndob/5/2023 v obdobnej právnej veci, z ktorého cituje: „ Najvyšší súd však v súvislosti s týmto postupom akcentuje, že síce osobitná miestna príslušnosť je takou, ktorá je voľbou žalobcu, avšak len pri zohľadnení ďalších osobitostí procesného poriadku vo vzťahu k priamo zákonom určenej príslušnosti kauzálnej, ktorá má v takom prípade prednosť. Príslušným súdom v prípade súbehu viacerých možných príslušností je vždy ten súd, ktorý spĺňa predpoklady ako podľa všeobecných pravidiel určeného vecne, miestne a funkčne príslušného súdu, tak súdu kauzálne príslušného. Pokiaľ má spor samotný charakter obchodnoprávny, môže dôjsť k situácii, že podľa úpravy osobitnej miestnej príslušnosti s prihliadnutím na miesto, kde škoda vznikla, bude príslušným súdom odlišný od všeobecného súdu žalovaného, avšak vždy so zohľadnením podmienky špecializácie súdov na obchodnoprávnu agendu podľa ust. § 22 CSP. Teda konanie vo veciach upravených v ust. § 19 CSP bude zároveň podliehať osobitnej úprave kauzálnej príslušnosti, ktorú je potrebné pri nachádzaní príslušného súdu zohľadniť, čomu svedčí aj dikcia uvedeného ustanovenia, a to s odkazom na „súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody“, t.j. obchodnoprávny súd a jeho obvod určený ustanovením § 22 CSP.... Najvyšší súd tiež podotýka, že z obsahu spisu a v ňom vymedzeného základu sporu je zjavné, že ide o náhradu škody založenú obchodnoprávnym záväzkom z poistnej zmluvy medzi podnikateľskými subjektami, pričom postúpenie pohľadávky na charakter prejednávaneho nároku nemá vplyv“.

16. Záverom najvyšší súd poukazuje i na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. septembra 2023 sp. zn. 2Ndob/5/2023, v ktorom tam konajúci senát dospel k záveru o občianskoprávnom charaktere sporu dôvodu, že: “ ... v danom prípade je žalobkyňou právnická osoba (autoservis) a žalovanou je právnická osoba (poisťovňa). Na žalobkyňu bola zmluvou o postúpení pohľadávky z 25. novembra 2021 postúpená pohľadávka poškodeného (fyzickej osoby), ktorú mal voči žalovanej, nakoľko táto predstavovala poisťovňou krátenú časť škody vzniknutej z poistnej udalosti spôsobenej škodcom (fyzickou osobou, ktorá mala uzavretú zmluvu so žalovanou poisťovňou na povinné zmluvné poistenie). Najvyšší súd zastáva názor, že žalobkyňa odvodzuje svoje postavenie od fyzickej osoby, poškodeného, kedy sa povaha záväzku poisťovne z povinného zmluvného poistenia voči poškodenému postúpením pohľadávky a zmenou v osobe veriteľa (z fyzickej osoby na autoservis) nemení“.

17. Vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnom spore bola na žalobcu postúpená poškodeného - právnickej osoby, ktorú mal voči žalovanej poisťovni, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný a na konanie v danom obchodnoprávnom spore je príslušným Okresný súd Žilina, a to ako súd osobitne miestne a kauzálne príslušný.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.